

ogsaa tænke sig, at, hvis det blev optaget i Loven, som min ærede Nabo har foreslaaet, kunde en heel Menighed en masse forlade sin Præst, saa han kunde staae ganske alene tilbage med sin Familie, og det turde dog være noget Misligt. (Thalbiher: Men han har jo Indtægter af Tienden!). Det vedkommer slet ikke Sagen, hvormeget den Paagældende har at leve af; det er Noget, jeg aldeles ikke berører; men jeg berører kun det besynderlige Tilfælde, der kan opstaae, at der nemlig er en Sognepræst, der aldeles ingen Menighed har. Det er det, der for mig er det Besynderlige, som kunde opstaae i dette Tilfælde, ligesom man ogsaa paa den anden Side kunde tænke sig, at een Mand kunde faae 10 til 12 Sognes Beboere at sørge for, hvilket turde være noget vel Meget.

Formanden: Det vil erindres, at jeg allerede tidligere er gaaet ud fra den Forudsætning, at, naar der under en Sags Behandling yttredes Duffe om Udvalgs Nedsættelse, og dermed meentes, at Behandlingen skulde afbrydes og udsættes, for at Udvalg kunde blive nedsat: da maatte dette udtryffeligt tilkjendegives. Da dette ikke er sket, er jeg altsaa nu gaaet ud fra, at, naar her har været Tale om Udvalgs Nedsættelse, da har Meningen været, at det skulde finde Sted mellem første og anden Behandling. Men Discussionen herom vil da være paa sit Sted, naar Sagen er overgaaet til anden Behandling, og ikke under selve første Behandling.

Lehmann: Den Bemærkning, jeg . . .

Formanden: Den ærede Landstingsmand har allerede havt Ordet to Gange; men jeg antager ikke, at Thinget har Noget imod, at han atter erholder det.

Lehmann: Ja, den Bemærkning, jeg har at gjøre, forsjente virkelig ikke nogen Exception fra Regulativet, men det er kun, fordi Lovudkastets naturlige Forsvarer ikke mere er tilstede, at jeg ikke troer at burde tilbageholde den. Naar den sidste ærede Taler yttrede i Almindelighed, at dette Lovudkast skulde betyde grumme Lidet, og især, at det fører til, at der kunde blive Præster aldeles uden Menighed, og paa den anden Side Præster, der vare Sjælesørgere for mange Menigheder, da troer jeg, at

Lovudkastet i og for sig indskrænker sig til at indføre det, hvortil der virkelig for Tiden er Trang, og det, som efter de foreliggende Forhold ogsaa kan fyldestgjøres. Men derimod det Gnefte, der kunde være tilbage som det, der skulde være det Mere, der har været Tale om, nemlig Retten til at stifte aldeles frie Menigheder — hvilken vel at mærke allerede er tilstede for dem, der udtræde af Folketirken, — altsaa til at have et Slags vagabonderende Præster, der ikke have nogen Menighed, men ere intetsteds og allevegne, det troer jeg ikke, det er Trang til; og denne Trang vilde heller ikke kunne fyldestgjøres, saalænge man fastholder den Hovedbestemmelse, at det skal være ordnede Præster af Folketirken, til hvilke en saadan Menigheds Tilslutning skulde finde Sted. Hvad den Bemærkning angaaer, som er gjort af en anden æret Rigsdagsmand, da er det ganske vist, at den af ham omtalte Bestemmelse ogsaa meget lidet har tiltalt mig. Jeg vilde have forstaaet den, men dog ikke billiget den, dersom man havde sat ubetinget, at Enhver nu og for Fremtiden, der vilde benytte den omhandlede Frihed til at stille sig fra sin Præst og slutte sig til en anden, desuagtet skulde vedblive at betale Ofsker og Accidenter til den Præst, fra hvem han skiltes. Tankegangen vilde da være omtrent den samme som den i Grundloven, naar denne bestemmer, at den, der udtræder af Folketirken, skal svare til Stolen det, han ellers vilde have at svare til Præsten, nemlig den at opstille et Værn imod, at det skulde være af oekonomiske Grunde, at Noget skulde sig fra sin Sognepræst, for at gaae til En, hos hvem man kunde faae det billigere, men jeg troer dog, at det vilde være at lægge et Baand paa Benyttelsen af en saa naturlig Frihed, som jeg ikke kunde Andet end være imod. Men, at det saa skal conserveres for de nuværende Geistlige, det forekommer mig at være et af de mest slaaende Exempler paa den efter min Overbeviisning meget for vidt drevne Omhed, man stundom har for Embedsstanden. Det forekommer mig nemlig, at en Præst har erhvervet en bestemt juridisk Retssadkomst til at nyde alle faste Indtægter af Præstegaarden, Tienden osv. af sit Kald, uafhængigt af, hvad han